

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

OPINIE

KOMITET REGIONÓW

108. SESJA PLENARNA W DNIU 6–8 PAŹDZIERNIKA 2014 R.

Opinia Komitetu Regionów – Finansowanie długoterminowe gospodarki europejskiej

(2014/C 415/01)

Sprawozdawca	Sprawozdawca: Witold Krochmal (PL/EA), radny miasta i gminy Wołów
Dokument źródłowy	Komunikat w sprawie finansowania długoterminowego gospodarki europejskiej COM(2014) 168 final

I. ZALECENIA POLITYCZNE

KOMITET REGIONÓW

1. Z zadowoleniem przyjmuje Komunikat Komisji Europejskiej (KE) do Rady i Parlamentu Europejskiego w sprawie finansowania długoterminowego gospodarki europejskiej, jako wyraz uznania długoterminowego finansowania gospodarki europejskiej za niezbędny parametr do przełamania kryzysu gospodarczego i wprowadzenia przedsiębiorstw europejskich na stabilną i konkurencyjną ścieżkę wzrostu.
2. Uważa, że działania zaproponowane w komunikacie przyczyniają się do przyjęcia podstawowych zasad finansowania gospodarki europejskiej, które mogą pobudzać tworzenie miejsc pracy.
3. Długoterminowe finansowanie gospodarki europejskiej przyczyni się do zwiększenia możliwości finansowania szeroko zakrojonych inwestycji infrastrukturalnych, co ułatwi władzom lokalnym i regionalnym realizację tych projektów.
4. W tym celu źródła finansowania długoterminowego powinny być nakierowane na przedsięwzięcia gospodarcze zgodne z celami polityki UE, strategii Europa 2020 oraz uwzględniające pakiet klimatyczno-energetyczny na lata 2030.
5. Jest przekonany, że odpowiednie uregulowanie prawne systemu długoterminowego finansowania gospodarki europejskiej przełamie niechęć do podejmowania ryzyka przez potencjalnych inwestorów.
6. Apeluje zatem, by ramy polityczne UE sprzyjały jakości inwestycji publicznych w kwestiach objętych działaniami UE, zgodnie z konkluzjami Rady Europejskiej z grudnia 2012 r., w których wezwano państwa członkowskie i instytucje UE do rozważenia „możliwości, jakie w zakresie równoważenia potrzeb dotyczących efektywnych inwestycji publicznych z celami dyscypliny fiskalnej oferują istniejące unijne ramy fiskalne (...) w ramach funkcji zapobiegawczej paktu stabilności i wzrostu ⁽¹⁾”.

⁽¹⁾ Konkluzje Rady Europejskiej z dnia 14 grudnia 2012 r. w sprawie ukończenia tworzenia UGW, punkt 2.

7. Podkreśla, że warunki finansowania gospodarki realnej ulegają fundamentalnym zmianom w wyniku obecnego kryzysu finansowego, gospodarczego i społecznego. W związku z tym publiczne i prywatne inwestycje długoterminowe mają w coraz większym stopniu charakter uzupełniający. Inwestycje publiczne stanowią nie tylko zachętę do inwestycji prywatnych, lecz są najczęściej niezbędne do stworzenia odpowiednich warunków strukturalnych w gospodarce regionalnej i odgrywają rolę automatycznego stabilizatora, czyli bufora antycyklicznego w niekorzystnych warunkach gospodarczych. Inwestycje publiczne wiążą się również z realizacją celów leżących w interesie ogólnym w obszarach (takich jak kształcenie, szkolenie, badania, infrastruktura, zdrowie, środowisko itp.), gdzie interwencje publiczne są konieczne, gdyż szersze korzyści społeczne nie odpowiadają modelom inwestycji prywatnych, a zatem niedoskonałości rynku mogą prowadzić do niewystarczających wydatków.

8. Stwierdza, że mechanizmy finansowania powinny być oceniane jako element całościowej reformy życia zawodowego. Przy odpowiedniej konstrukcji przepisów można stworzyć warunki do gruntownej reformy życia zawodowego i tworzenia miejsc pracy dzięki digitalizacji. Możliwe byłoby także zwiększenie zdolności do kierowania oszczędności przez otwarty, bezpieczny i konkurencyjny sektor finansowy. W połączeniu czynniki te spowodowałyby wzmocnienie konkurencyjności gospodarki i przemysłu Europy.

Sektor bankowy

9. Podkreśla, że wszelkie regulacje dotyczące wymogów kapitałowych w zakresie zarządzania płynnością powinny uwzględniać wpływ tych regulacji na zdolność banków do udzielania kredytów o długich terminach zapadalności.

10. Uważa, że w niektórych państwach członkowskich specjalną rolę w ramach finansowania długoterminowego mogłyby odgrywać banki regionalne i komunalne, które mają najlepsze rozpoznanie gospodarki regionu i często potrafią prowadzić skuteczną i efektywną finansowo politykę długoterminowego finansowania gospodarki w regionie.

11. Zwraca również uwagę, że system sprawozdawczości finansowej, zwłaszcza MŚP, powinien być na tyle przejrzysty i wiarygodny, aby pozwalał również podejmować odpowiedzialne decyzje o wsparciu finansowym bankom, które zlokalizowane są poza regionem działania przedsiębiorstwa.

12. Ponownie wyraża poparcie⁽²⁾ dla przygotowanego wniosku dotyczącego reformy strukturalnej europejskiego sektora bankowego⁽³⁾ polegającej na oddzieleniu działalności finansowej polegającej na kredytowaniu gospodarki od działalności spekulacyjnej. Efektem takich regulacji powinno być ograniczenie finansowania działań spekulacyjnych przez depozyty i nakierowanie środków na działania w gospodarce realnej.

Sektor ubezpieczeniowy

13. Zachęca do tworzenia warunków długoterminowego finansowania gospodarki przez zakłady ubezpieczeń przy uwzględnieniu inwestycji w infrastrukturę, MŚP i przedsiębiorstwa społeczne.

14. Uważa, że fundusze emerytalne są najbardziej predysponowane do długoterminowego inwestowania środków ze względu na posiadanie przez nich długoterminowych zobowiązań. Zachęca instytucje UE, krajowe oraz regionalne do tworzenia systemów gwarancyjnych, które poprzez zmniejszenie ryzyka skłaniają inwestorów do długoterminowego finansowania środków z funduszy emerytalnych i ubezpieczeniowych.

15. Ponieważ fundusze emerytalne i długofalowe programy ubezpieczeniowe przynoszą niewielki zysk roczny z uwagi zwłaszcza na rozdrobnienie rynku na rynki krajowe, wnosi, by Komisja zbadała możliwość stworzenia nowego przenośnego europejskiego produktu oszczędnościowego, który byłby certyfikowany *europejskim paszportem dla produktów oszczędnościowo-emerytalnych na wzór paszportu dla funduszy rynku pieniężnego*. System ten powinien gwarantować indywidualnym produktom emerytalnym możliwości w miarę bezpiecznego i efektywnego finansowania inwestycji długoterminowych.

16. Uważa, że wciąż w zbyt małym stopniu są wykorzystywane finanse publiczne, co przejawia się zbyt niską stopą zwrotów z inwestycji publicznych oraz małą zdolnością lewarowania inwestycji prywatnych, co zmniejsza ich wkład w wzrost gospodarczy.

⁽²⁾ Zob. opinię KR-u z dnia 26 czerwca 2014 r. (ECOS-V-055).

⁽³⁾ COM(2014) 043.

Rynki kapitałowe

17. Uważa, że w ramach dywersyfikacji źródeł finansowania gospodarki europejskiej należy stworzyć optymalne warunki do rozwoju europejskich rynków kapitałowych o takiej strukturze instrumentów finansowych, które pozwolą na inwestowanie w notowane MŚP.

18. Uważa, że niezbędne jest poszerzenie wiedzy o funkcjonowaniu rynków kapitałowych zarówno wśród przedsiębiorców jak i ewentualnych inwestorów. Konieczna jest tu współpraca pomiędzy instytucjami i agencjami unijnymi a instytucjami krajowymi i regionalnymi w zakresie aktualnych działań zwiększających możliwości kapitałowego wspierania gospodarki, w tym MŚ.

19. Zwraca uwagę na rozwój rynków niepublicznych w niektórych państwach UE oraz na rosnącą liczbę europejskich emitentów na amerykańskim rynku niepublicznym. Apeluje do instytucji europejskich o stworzenie przepisów, które usuną bariery hamujące rozwój tych rynków, zwłaszcza związane z informacjami dotyczącymi emitentów.

20. Apeluje do Komisji o przyspieszenie prac nad ustaleniem zasad ze strony UE, dotyczących oceny wiarygodności kredytowej i zbadaniu wykonalności harmonizacji/zwiększenia porównywalności danych dotyczących MŚP w całej UE.

Finansowanie infrastruktury

21. W związku z wyczerpywaniem się prostych środków na inwestycje infrastrukturalne uważa, że niezbędne jest nowe podejście do finansowania uwzględniające wszystkie polityki obecnie realizowane przez UE. Powinno ono uwzględniać różne źródła finansowania, w tym prywatne, oraz uwzględniać stan rozwoju infrastruktury w poszczególnych państwach UE.

22. Wyraża ubolewanie z powodu niskiego poziomu ambicji Komisji Europejskiej w kwestii wprowadzenia rachunku oszczędnościowego UE, gdyż zadowala się ona zapowiedzią, że „przed końcem 2014 r. służby Komisji przeprowadzą badanie dotyczące możliwych niedoskonałości rynku i innych problemów w zakresie transgranicznego przepływu oszczędności, obejmujące przegląd krajowych modeli rachunków oszczędnościowych i ocenę możliwości wprowadzenia rachunku oszczędnościowego UE”⁽⁴⁾.

23. Zachęca władze regionalne i lokalne do realizacji inwestycji strukturalnych dających stopę zwrotu, której wysokość przyciągnie infrastrukturalne fundusze inwestycyjne do współpracy przy realizacji projektów infrastrukturalnych.

24. Uważa, że niezbędne jest popularyzowanie dobrych przykładów inwestycji kapitału prywatnego w infrastrukturę zarówno po stronie instytucji publicznych jak i wśród potencjalnych inwestorów. Dobre przykłady mogą posłużyć do zbudowania modeli postępowania usprawniając proces finansowania infrastruktury.

25. Uważa, że należy wspierać wszelkie lokalne i regionalne inicjatywy inwestycyjne, mające na celu finansowanie infrastruktury przez kapitał prywatny, związany z obszarem funkcjonowania tej infrastruktury, co w znaczny sposób wpływa na identyfikację i odpowiedzialność inwestorów jak i mieszkańców.

26. Całkowicie zgadza się ze stwierdzeniem, że przyciągnięcie kapitału do długoterminowego finansowania gospodarki europejskiej w dużej części zależy od otoczenia regulacyjnego oraz biznesowego gospodarki europejskiej jak i gospodarek poszczególnych państw UE.

Uwagi końcowe

27. Uważa za bardzo istotne działania instytucji UE opisane w Komunikacie dotyczące:

— ładu korporacyjnego, który zbudowany jest na zaangażowaniu finansowym pracowników, co powinno wpłynąć na zwiększenie wydajności i jakości pracy, co zapewni długoterminową orientację, która jest ważnym argumentem dla potencjalnych inwestorów; takie podejście do ładu korporacyjnego daje większą stabilność miejsc pracy, co jest ważne dla społeczności lokalnych i regionalnych;

⁽⁴⁾ Komunikat Komisji, s. 8.

- jasnej i kompletnej sprawozdawczości w zakresie ładu korporacyjnego oraz wiarygodnych kanałów informacyjnych umożliwiających inwestorom podejmowanie odpowiednich decyzji z uwzględnieniem MŚP, dla których podejmowanie decyzji inwestycyjnych ze względu na ograniczony dostęp do doradców jest utrudnione;
- tworzenia standardów rachunkowości sprzyjających długoterminowym inwestycjom oraz możliwościom dostosowania zasad rachunkowości do notowanych MŚP w wersji uproszczonej przy jednoczesnym utrzymaniu odpowiedniego poziomu zaufania inwestorów;
- stworzenia samodzielnych ram rachunkowości dla nienotowanych MŚP, co powinno uaktywnić grupy transgraniczne, których powstanie jest zablokowane ze względu na podległość MŚP krajowym regułom rachunkowości;
- zniesienia preferencji finansowania przedsiębiorstw długiem, w porównaniu do finansowania kapitałem udziałowym, poprzez możliwość odliczenia kosztów pozyskania kapitału udziałowego, albo poprzez skasowanie możliwości odliczenia kosztów odsetek;
- likwidacji w poszczególnych państwach różnic prawnych utrudniających długoterminowe inwestowanie w obszarze transgranicznym, co ogranicza zdolność firm do wzmacniania swojej pozycji i rozwoju zwłaszcza MŚP, a szczególnie tych w nienajlepszej kondycji finansowej.

Bruksela, 7 października 2014 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Michel LEBRUN